

У, пошани
до піонерів -
лицем
до молоді!

СВОВОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOVODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svovoda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСорос: 485-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Barclay 7-4125
УНСорос: Barclay 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 4. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го СІЧНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY, 8, 1971 No. 4. VOL. LXXVIII.

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

КОРОТКІ ВІСТІ

Середа, 6 січня 1971

В АМЕРИЦІ

КІЛЬКА СОТЕНЬ МОЛОДІ ЗАРЕЄСТРУВАЛИСЬ у Нью-Йорку у понеділок, першого дня, коли юнаки й дівчата за новим законом одержали право реєструватися для участі у виборах. Щоб мати право голосувати у майбутніх федеральних виборах, треба бути американським підданцем і мати принаймні 18 років життя. Посадник Нью-Йорку Джан Ліндзі був присутній на початку реєстрації.

У НЬОБЕРГІ, ПА., РОЗПОЧАВСЯ СТРАЙК ВЧИТЕЛІВ, які домагаються підвищення зарплатної плати. Всього 112 публічних шкіл у тому місті припинили працю, 73 000 учнів залишилися без школи. Найнижча платня вчителів, який лише починає вчителювати, виноситься 7 600 доларів річно, а Федерация Вчителів домагається від 8 000 до 12 000 доларів, залежно від вчительських кваліфікацій і стажу.

ВІСЬ 38 ШАХТАРІВ, ЯКІ ЗАГІНУЛИ В ШАХТІ В КЕНТАКІ, були забезпечені кожний на 19 700 доларів, згідно з стейтським законом про компенсацію працюючим. Однак, адвокати не радять вдовам по загиблих брати ту компенсацію, доки не буде остаточно в'яшено причини трагічного вибуху в шахті.

ВНЕРІШНЬО ЗА 20 ЛІТ ДО НЬОПОРКСЬКОГО ПОРТУ причалив комуністичний пасажирський корабель "Ваторий", із сателітної Польщі. Його пасажиром довелося самим носити вантажі, бо робітники - портовики збоїкотували комуністичне судно. 397 пасажирів довго зносили свої валики на берег. Президент крайової Спільни Портівників Томас Гілсон телеграфував президентові Ніксонові, що портовики бойкотуватимуть "Ваторий" на знак протесту проти бруального трактування польських робітників у прибалтичних містах та проти переслідування жидів у Польщі.

АНДЖЕЛУ ДЕПІС, НЕГРИТЯНКУ - КОМУНІСТКУ, захищатиме на суді чорний адвокат із Атланти, Говард Мур, який раніше боронив на судах таких військових негрів, як Елвін і Кармішель. Анджелу Дебіс обвинувачено в причетності до вбивства чотирьох осіб, в тому ж судді, у серпні 1970 року в Сан-Рафаелі, Каліфорнія. Підсудна передала зброю вбивцям.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА ВІЛІЯМ П. РОДЖЕРС відбуде у понеділок 4 січня зустріч з генеральним секретарем ООН У Тантом в справі В'єтнамського Сходу. Відбудеться зустріч в супроводі Джозефа Дж. Сіска, заступника державного секретаря для справ Близького Сходу і Південної Азії та Чарльза В. Іоста, репрезентанта ЗСА в ООН. Після відбуття зустрічі Роджерс звернувся із закликом до Ізраїлю, Йордану та Об'єднаній Арабської Республіки, щоб вони вивели більшу частину своїх військ з безпосередніх міжнародних розмов, визначених на вівторок 5 січня. В неділю 3 січня Роджерс і Сіско відбудули конференцію з д-ром Гуїнармом В. Яррінгом, репрезентантом У Танта для справ Близького Сходу.

ГОЛОВА БРИТАНСЬКОЇ ВУГІЛЬНОЇ РАДИ лорд Робертс знизив ціну свого становища, протестуючи цим проти продажу консервативним урядом частини націоналізованих вугільних та інших підприємств. Лорд Робертс, який очолював цю раду протягом останніх десяти років, вимагав, щоб керівництво націоналізованих підприємств самі вирішували справу свого дальшого існування. Вугільні копальні були націоналізовані в Англії в 1947 році, в час, коли прем'єром був Клемент Етлі.

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ АНВАР ЕЛЬ-САДАТ подав до відомої, що для обслуговування ракетних становин над Суезом були приєднані до Східно-Середземного флоту і що внаслідок ізраїльського налету на Дагшур, місцевість віддалену на 20 миль на південь від Каїро, згинувло ще в лютому 1970 року шість єгипетських воїнів. Були відражені єгипетські воїни в СССР на вимогу покійного президента Насера, бо Єгипет не мав потрібної кількості воїнів, вишколених для обслуговування ракет.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ПОМПУДУ сповістив, що найближчим часом Велика Британія буде прийнята в члени європейського Спільного Ринку. Бо цього вимагають тепер інтереси не тільки Франції й Європи, але й самої Великої Британії. Проти прийняття Британії до Спільного Ринку заперечував постійно дуже різночасно президент Франції Шарль де Голль. Переговори в цій справі між членами Спільного Ринку і Великою Британією тривають уже шість місяців.

Українська виставка в Гарварді продовжена

Виставка українських інкунабул, стародруків, перших видань цінних і рідкісних книг, рукописів в двох найбільших бібліотеках (Вайднер і Гутон) Гарвардського університету викликала широке зацікавлення і продовжує привертати увагу тисяч глядачів. Тому, на загальне бажання, управління бібліотек рішили продовжити час для української виставки до кінця місяця січень 1971 р. Заохочується всіх, хто ще досі не зміг оглянути виставки, вибратися до Кембриджу. Зокрема запрошується українську молодь. Добре було б влаштувати спільні поїздки з рамені шкіл українознавства, чи молодеческих організацій. Своє придбання прохастесь зголошувати наперед телеграмом або листом, а тоді представник від Комітету Українських Студій в Гарварді мотиме зацікавитися відвідувачами і провести їх, даючи вичерпні пояснення, через виставку. Зголошуватись: Harvard University Committee on Ukrainian Studies 1737 Cambridge Street, Room 208. Cambridge, Mass. 02138 Tel.: 495-405-4053 or (617) 235-9238.

А. ЮРИНЯК

НЕХИБНУ ПУТЬ СВІТИЛА ІМ ЗОРЯ

(Різдвяна поема)

З країн древньої — Халдеї
Три мудреці-волхви пустились в дальню путь.
Везли з собою скарб багатий:
Пахучий ладан, смірну й золото,
І шати дорогі волхвам окривали груди.

На зорях знали мудреці,
І зорі мудрим провіщали:
Володар родиться вночі —
Він Словом скорить всі держави.

Нехібну путь світила ім зоря —
Крізь наслід грі, піски пустині.
І в край далекий привела —
В чужу, незнаку Палестину.

Ось Вишлем... Край міста є стежина...
Зоря веде до вбогої хатини.
("Хатина це чи стайня?")
А промінь раптом станує.

Ззираються волхви, невіра в їх очах:
— А де ж палац? І пишні де хорони?!
Яка мізерна обстановка вся...
Та раптом бачать: на соломі
У яслах з Матір'ю Дитя.

Мов райдуга, струмить з лиця доброта,
Горнула до Дитятка кожна твар!
Дерева дружньо нахилились,
І трави ніжно шепотались...

І авесь і вшир — ген простір весь
Співа мелодію небес:
То гимни осяйних херувимів
Врочисто славить Різдво Сина:

"Небо й Земля нині
Торжествують воюди —
Радість у родили,
Опокинь добрим людям!"

І апали ниць халдеї-зорезнавці,
І ширий клич добувся ім з грудей:
"Владико неба і землі Державцю!
Вселенна вся співа, радіє днесь".

І лиш рожденний Божий Син,
Дитячі очі к Матері піднявши,
Майбутню бачив: хресну путь,
І Симона-Петра зрікаючи,
І рук Пилатових вмиваючи,
І довгий ряд нестерпних мук.

Він знав, що жертву цю велику
Призначено нести довіку:
В людській подобі плоть до смерті,
Щоб дух людей будить безсмертний!

УКРАЇНСЬКИЙ ГЕРБ У СЕРЦІ РИМУ

Написала Софія Наумович

Уперше довелося мені побачити змійку в Італії. Добре зробила, що, не зважаючи на наслідки приїзду, я й мовчала: кожух до Італії! — я таки його взяла з собою. І не пожалувала. Бо в цей теплий, аж гарячий, країнний літом, — узимки буває так, як добре холодно, тих біленьких, що всі хатки, як і годиться у "теплій країні" обходяться без печей. Тому, поки я не "обжила" ще своєї відокремленої хатинки біля самої св. Софії, — волила радше розгледитися по Римі.

Зокрема зацікавила мене новонабута нашим Блаженним Владиком церква св. св. Сергія і Вакха. Але як до неї дістатися, коли вона закрита для таких непростих гостей, як я? Проте, "жодна без долі", бо коли я прибула з допомогою комбінації різних автобусів на місце, то перед фасадом величезного триріжного п'ятиповерхового, помаранчевого кольору будинку на площі Мадонна делі Монти, стояв у своєму широкому кардинальському капелюсі Блаженний, приглядаючись мулярським роботам. Привітавшись зі мною, Блаженний швидко запитав:

— А ви бачите, що це таке ось тут над брамою?
Я поглянула й оговпала: та це ж був наш галицький "Лев", чи радше емблема Західної України — "Лев на щиті". Побільшений і вироблений з каменю, цей щит із левом уміщений над входом до храму. Задивившись на нього з почуттям чогось такого рідного, нашого, я й не помітила, що ліворуч, на цій самій висоті, прикріплені дві інші емблеми: патська і василіанська. У цих трьох знаках — уся історія будинку, яку можна прочитати у "Вістях з Риму" ч. 15-20 р., а яка коротко виглядає так: на початку ХУІ ст. київські мітрополити, які гонили Українського Помісного Церкві, — звернулися до тодішнього Папи з проханням, щоб призначив їм у Римі церкву та призначення на закладення українського "двору", як це практикувалося в тих часах, в якому постійно жили б українські амбасадори, чи як їх тоді називали "апокрисарії - прокуратори", і де також містилися б духовна семінарія.

І, мабуть, київсько-галицькі мітрополити мали неабияке значення у тодішньому католицькому світі, бо призначена їм церква і будинок не тільки були розміщені у чудовому місці — посеред найкращих пам'яток старого поганського і нового християнського Риму, але були вони теж імпонуєючої величини.

Щодо величчя і чисельності залу, кімнат, поверхів, терас і коридорів я могла сама перекоонатися, ледве встигаючи за молодечого, енергійного ходою Блаженного, що, переступаючи купу цегли і каменів та знамення (Закінчення на стор. 4-й)

ПО ВСЬОМУ СВІТУ...

У попередньому виданні "Свободи" надруковано Різдвяне Послання Блаженнішого Верховного Архiepіскопа і Кардинала Кир Йосифа Сліпого, дане при храмі Святих Сергія і Вакха в Римі, в неділю Святих Отців 3-го січня за новим і 21-го грудня за старим календарем 1970-71 року. Як його одержано в редакції "Свободи"?

Переслав нам його з Філадельфії д-р Володимир Пушкар, голова Світового Товариства за Петріархальних Устрій Української Католицької Церкви у двох видах: наговорене Блаженним тасм'ю та описане, вже д-ром Пушкарем, записане на папері із цієї тасми. Рівночасно д-р В. Пушкар інформує, що частинно такі в Римі, а частинно з інших адрес, включно з д-ром В. Пушкарем, це послання в копіях магнетофонної тасми та у відписах було розіслано поспішною поштою до всіх країн.

Президент з'ясовує справу бази підводних човнів на Кубі, погрожує відновленням бомбардування Північного В'єтнаму

Вашингтон. — В розмові з представниками телевізійних станцій ЗСА, яка відбулася в понеділок 4 січня ц.р. о год. 9-й вечора і була передана у телевізійних програмах цих же станцій, президент Ніксон з'ясував м.ін. головні питання американської зовнішньої політики. Він стверджує, що будь-яка спроба використати європейські військові підводні човни на Кубі або з Кубі буде порушенням нового порозуміння, що його досягнули ЗСА й СССР в жовтні минулого року. Справа плянованої Москвою побудови такої бази на водах біля Кубі не була досі офіційно висловлена американським урядом і тільки тепер Америка і світ дізналися, що Советський Союз знову зобов'язався дотримуватися американсько-советського домовлення з 1962 року, тобто, не інстальовати на Кубі своїх ракетних баз, а ЗСА із свого боку відмовилися від будь-яких плянів інвазії на Кубу. Згідно із ствердженням Президента, Москва не бажала ніякої нової "кубинської кризи" і тому ж не будувати ніякої бази для своїх підводних човнів на Кубі чи біля Кубі. Водночас із цим президент Ніксон потім

ВІСТАВКА РІЗДВЯНИХ КАРТОК

Едмонтон. — Учень 9-ї класу Школи Українознавства Ол. Стадник від довгого часу займається цікавим і корисним ділом — збирає українські святкові картки, в тому й на Різдвяну тематику. В кінці грудня й на початку Нового Року в головній громадській бібліотеці Едмонтону відбувалася, закликаючи його праці, цікава виставка українських різдвяних карток.

В УКРАЇНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ПРОТИРЕЛІГІЙНИЙ ТЕРОР І РЕПРЕСІЇ

Балтимор, Мд. (УІС - "Смолоскип"). — В Україні продовжуються посилені протицерковні терор і репресії, які ведуться зокрема проти Української Греко-Католицької Церкви та українських священників, які не перейшли на православ'я. Рівночасно органи влади нищать українські церкви та залишки українського релігійного життя.

Нові факти про переслідування, арешти й побиття священників опубліковані в першому випуску захляяного "Українського Вісника", який готується до друку у Видавничстві "Смолоскип" ім. В. Симоненка.

У статті "Щодо про свободу совісті" (6 сторінок машинопису) пишеться:

"Не зважаючи на терор, греко-католицька церква продовжує і продовжує функціонувати, оскільки протягом останніх десятиріч перед ліквідацією стояла на боці змагань українців проти колонізації, за національно-культурний розвій нації".

Дальше в "Українському Віснику" наводяться такі дані про репресії священників:

У Харківському університеті відбудеться симпозиум на релігійну тему

Оттава. — Міжнародний симпозиум на тему "Релігія і атеїзм у комуністичних країнах" відбудеться в дні 31 березня до 4 квітня 1971 р. в Карлтонському університеті, про що повідомив голова Середку вивчення СССР та східно-європейських країн проф. Богдан Ботчоркіс із Карлтонського університету в Оттаві. Цей університет у співпраці з Канадською Асоціацією Славистів, Американською Асоціацією завантажених слов'янських студій та при фінансовій підтримці Канадської Ради й Карлтонського університету запропонує на Міжнародний симпозиум відомі знавці релігійної проблематики в СССР і в сателітних країнах. У симпозиумі візьмуть участь науковці з Канади, ЗСА та з Польщі, Угорщини, Румунії, ЧССР і Болгарії, куди вилано запрошення, Франції, Зах. Німеччини, Швейцарії, Англії, Югославії. Запрошення вилано також до СССР. У програмі симпозиуму заплановано обговорити такі теми, як "Вивчення атеїзму в СССР", "Розвиток атеїстичної думки в СССР", "Православна Церква і комуністичні країни", "Релігійність і соціальні переміни", "Релігія і націоналізм", "Релігійні спільноти в СССР і екуменічний рух" та ін. Організатори симпозиуму сподіваються, що він стане першим місцем і нагодою для обміну думками між знавцями цієї проблеми з країн вільного світу і з країн комуністичного блоку.

Ізраїль і араби приступили до мирових переговорів

Об'єднані Нації. — Амбасадор Ізраїлю — Йозеф Такох, — Єгипту — д-р Мухаммед ель-Зайт, і Йорданії — Мухаммед ель-Фарра, — акредитовані при Об'єднаних Націях, перевели у вівторок 5 січня ц.р. перші розмови з офіційним посередником Об'єднаних Націй у справі замирення на Близькому Сході, шведським дипломатом Гуїнармом Яррінгом. На вістку про рішення ізраїльського уряду вернутися до цих переговорів, що їх Ізраїль перервав зараз після відновлення їх 25 серпня минулого року на знак протесту проти порушення Єгиптом воєнного перемир'я. Яррінг

СССР погрожує "відплатою" за жидівські антисовєтські виступи в Нью-Йорку

Москва. — В усіх советських газетах та в радіо по-явилася пересторога: советського уряду на адресу ЗСА, що коли будуть повторювані антисовєтські демонстрації "сіоністів" в Америці, які "перешкоджають нормальному працотворчості" і "загрожують фізичній безпеці" єврейських "дипломатів", то Совєти не зможуть гарантувати безпеки й спокійних умов праці американцям в СССР. Подібну ноту передав Державному Департаменту советський амбасадор у Вашингтоні Анатолій Добринін. Речник Державного Департаменту Роберт МенкКлопсі заявив, що ЗСА зробиють відповідальними СССР за всі виступи проти амбасад ЗСА в Москві, організовані єврейськими властями.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Assn, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly \$6.00

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бунтарський 91-ий Конгрес

Характеризуючи 91-ий Конгрес, який закінчив своє життя під кінець минулого 1970-го року, різні коментатори називали його відношення до Вілого Дому, «неспокійним партнерством», «змаганням за примат у престижі», «викликом щодо компетенції». Фактом є, що між Конгресом з його демократичною більшістю та республіканським Урядом не було гладкої співпраці, але й не можна закинути тому Конгресові, що він саботував конструктивні проєкти Уряду.

Відкидаючи заклад Президента, що Конгрес не підтримує його боротьби проти злочинства, Конгрес таки схвалив цілий ряд так званих протязлочинних законів, — переважно реформи поштової служби, — обивизав голосуючих до 18 років, — переадресував рекрутаційну систему, — започаткував історичне законодавство про очищення природи, — завів федеральну контролю над умовами праці, — гарантував контролю інвестицій через «брокерські» фірми, — продовжив програму розбудови міст і т. д. Тому, може, дійсно лідер республіканської меншини в Палаті Репрезентантів Джералд Форд не мав рації, коли назвав Сенат «дебатуючим товариством».

Але 91-ий Конгрес мав поважні тертя і конфлікти з Президентом, коли більшість демократів разом із ліберальними республіканцями старалася обмежити права Президента у справах війни-миру. Відкидаючи так звану Тонкінську резолюцію та заборона користуватися бюджетними сумами на утримання війська і добровільців у Камбоджі поклало печатку на 91-ий Конгрес, як на «конгрес миру» — проти В'єтнамської війни і її поширення на Лаос Камбоджу. Президент Ніксон, який принципово обстоював свої конституційні права головною командувача збройних сил, мовчки погодився на скасування Тонкінської резолюції і згадане застереження щодо Камбоджі, бо в практиці ті рішення покривалися з його політикою «в'єтнізації» війни. Президент Ніксон опротестував в кілька схвалених Конгресом законів, як такі, що — на його думку — сприяють інфляції. Заклад Президента щодо «розтривчати та бездіяльності» Конгресу спонукавав демократичну більшість тактично назустріч більшості в Уряді. Невідомо чи новий, 92-ий в черги Конгрес буде «кращим». Але можна напевно припускати, що з наближенням президентських виборів у 1972 році 92-ий Конгрес не буде менше «партизанським», як був його попередник.

В ім'я справедливості

Відкидаючи на совість і міжнародні пресові агенції, на ескізах цього шовіністичного двічі подано вістку про жорстоке відкриття біля Симферополя в Криму масових могилок, в яких знайдено 1,480 кістяків жертв нацизму, розстріляних під час німецького відступу в квітні 1944-го року. Виступаючи в цій справі перед совєтською і закордонними кореспондентами на пресовій конференції, заступник голови Ради Міністрів Української ССР П. Т. Тронько, — як сказав в совєтському повідомленні, — заявив: «Ми не можемо допустити, щоб воєнні злочинці та їх помічники залишилися непокараними на підставі давності злочинів чи з інших причин. Всі ті вироки, руки яких залиті кров'ю совєтських людей, мусять стати перед судом і дістати сувору кару...» Описав названо тих, кого обвинувачується у безпосередній відповідальності в згаданій масакрі у Симферополі, і поставив вимогу видачі їх із Західної Німеччини, де вони тепер перебувають.

Знаючи цю величезну совєтську твердження і заперечення, можна і відносно цього чергового відкриття масового злочину видати всілякі здогади. Але справа не в цьому. Напевно, очевидно, могли цей жахливий злочин поповнити і він є ще одним кривавим епізодом на тлі доконалих ним народобитства на українській та інших захоплених ним територіях, жертвою якого впади мільйони невинних людей.

Справа в тому, що відкриття біля Симферополя не поодиноким народобитстві злочин і не лише нацисти винні в генотиді, докопаному в другій світовій війні. Стерв'якуючи, що ми не можемо допустити, щоб воєнні злочинці залишилися непокараними на підставі давності злочинів чи з інших причин, П. Т. Тронько повинен, в ім'я справедливості, вимагати цього і супроти відповідальних за народобитстві злочини у Вітніції, де відкрито 12,000 трупа переважно українців, розстріляних більшовиками в роках 1937-39, десятки тисяч людей, замордованих більшовиками по тюрмах тає час їх утєчі з України, 10,000 польських старшин, розстріляних на початку війни в Катині. Злочин, тим більше злочин народобитства, є і залишається злочином, без уваги на те, хто його поповнив, і злочинця повинна досягнути рука справедливості.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І ВІЛИМ ДОМОМ

ВАШИНГТОНСЬКИЙ ВЕРТЕП

Посеред так званої «Еліпси», просторого парку на південь від Білого Дому, горить світлами в темне небо традиційна ялинка. Як значимий, вибрани високу й струнку краєуною з гірського лісу — тим разом з Південної Дакоти, зрізали обережно, привезли сюди, прибрали сріблом — золотом та кольоровими світлами і поставили в столиці, як символ різдвяного часу — миру й доброї волі.

Але якщо не зі щастям почала символічна ялинка свою гостину в Вашингтоні: коли вже виступилася вгору готова причепурюватись, повів вихор, загула буря і горда ялиця зі зойком і свистом упала додолу. Тепер стоїть вона знову, і тільки вона сама і ще ті деревні хірурги, які потім представили солоний рахунок, знають, скільки галуз було поломаних, скільки треба було дати та трансплантувати. Але важніше: чи не був цей упадок злим знаком, поганим оменом для цього рокового сезону доброї волі й миру у столиці?

Навіть у наш час всемогутнього розуму є чимало рабобитств (а хто знає, чи не більше тут, в столиці політичних дій, чим деінде), що готові в це вірити. Зрештою, мають чимало доказового матеріалу... в Вашингтонському різдвяному вертепі. Бже сама «Парада Миру» біля ялинки, що зі своєю різдвяною програмою стала традиційною ще від 1954 р., аспала в неабиякі труднощі, і хто знає, чи не буде останньою цього року. Ще минулого року політичні й «мирові» демонстрації почали бути втрачені в програму, але, не маючи дозволу, мусять відступити. Тепер, діставши дозвіл, вони демонструють таблички і написи в групі «Паради Миру», відбираючи їх святковий настрій.

І жінки не залишили позаду: «Вимен страйк фор піс», організація, за судовим дозволом, побудувала поруч одинадцять білих нагробних каменів. А в суді ведеться диспут за те, чи представлення сцени Христового Народження порушує конституційну гарантію сепаратції церкви від держави. Хоч «Параду Миру» веде приватна організація, деякі члени міністерства в н у т р і ш н іх справ стоять, в її провіді, отже, як закликають противники в суді — три місяці «духовників», один атеїст і один член Товариства Етичної культури — це «офіційне» спонсорвання релігійного символу? і тому конституційне.

Ще спір не рішення, але вже тінь його києнку на діль Параді — на святковій ідеї миру й доброї волі між людьми в душі християнської традиції. Чи справді така була інтенція авторів конституції, які творили її колись в ім'я Бога? І навіть, традиційний «Санта Клод», що вже й так зійшов давно на веселого клоуна в цій країні, має свій клоуні: фантазми з жіночого фронту, «визволення» питають серйозно, чому не може бути «місис Санта», і грозять, що на другий рік докажуть свою правоту. Але це не тільки важливі ділянки. А це не тільки престижева справа: бо що зробить при такій конкуренції всі доктори філософії й інші атомні інженери, що, втративши працю, вибратимуться за «Санту»?

Але не тільки «Санта» і організатори «Паради Миру» мають свої різдвяні проблеми: не вільний від них і політичний світ Вашингтону. І в цьому немає настрою миру й доброї волі. Президент Ніксон хотів усе робити «по-своєму», а це не легко, коли прадавцем і «босом» є сам Президент. Взагалі, цей мільйонер — будівничий і колишній губернатор Аляски, виявився несподіванкою не тільки для Президента. Сильна лабі численних організацій — за консервацію природних багатств Америки, що колись, так протестували проти номінації Нікела, тепер жалують за ним і призначають, що був він, у десять разів кращий, як ми сподівалися, коли йдеться про консервацію. Він зовсім не охочий віддавати, наприклад, простори Аляски на пошуки олійної й іншої індустрії. А може саме натиск шукачів нафти, отже великого бізнесу, мав і тут деякий вплив? Також мінister скарбу, Дейвід Кеенді, зрештою, хоч сумнівався, чи добровільно, але він не журився, по-тоже не стала вона законом. Тепер грозить, що не підніме і змусить легіслаторів починати нову сесію без перерви й відпочинку. Така розгравка між ексекутивом і законодавчою владою нікому не доводилася і не підносилася престижу Конгресові. Вія і так у славіній сесії «криві качки» («лейм дак») після листопадних виборів, бо всі ті численні конгресмени, що програли, тільки пасивно допосуюють до кінця, з заінтересуванням в шуканні нових посад, а не в законодавчій діяльності: зрештою, не мусять дбати для ока виборця про свій конгресовий рекорд, бо чи виборці вже й так дали своє довіря іншим.

І так, з одними членами в безділлі, а іншими в активній обструкції і безконечній балаканині Конгрес працює гарячково вечорами і неділями, старається вийти з гонором з ситуації. Президентів посилюють десятки маловажних ухвал до підпису, а важніші застрягають у комісіях, вирішуються непереконливими компромісами або передаються новому Конгресові. Обурення на старій традиції сесії «криві качки» та безконтрольного права філібастування розстуга на Капітолій. А коли під час традиційного прощального засідання провідників обох палат величали уопіх 91-го Конгресу, чимало членів його виявляло голосно своє розчарування і навіть особистий стид за авес цей неповажний вертеп.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

натякаючи на те, що негри, які вертаються з В'єтнаму, заправлені в підпільній боротьбі і не будуть задоволені позиціями антиву «соціальної драбини». Чи не принадна перспектива в сезоні миру й доброї волі?

Та найбільше поспівала Президентів різдвяний настрій його загострена боротьба з Конгресом, яка перейшла межу нормального конфлікту меншини адміністрації з більшістю противної партії в Капітолій і навіть значимий межі взаємних жалтків, маневрування, закидів і інтриг.

На північній своєю урядування Ніксон хотів мати на своєму рекорді ще кілька законів, як ось, збільшення опіки над родиною або підвищення пенсій з Соціального забезпечення; він просив апропріації на оборону й будову суперсонічного транспортного літака «ССТ» та дозволу вживати американських військ в Камбоджі... Але Конгрес не співісхив, сенатори почали «філібаст», щоб «заговорити на смерть» головний проєкт «ССТ», а час закінчення 91-го Конгресу — година дванадцять полудня 3-го січня — зближався безнадійно. Вживаючи психологічного засобу натиску, Президент загрозив, що скличе першу сесію наступного, 92-го Конгресу, через одну хвилину після закриття попереднього. Це час передбачений Конституцією, кілощо закон визначить пізнішу дату.

Конгрес ухвалив таку дату на 21-го січня, але Президент не підписав ухвали, отже не стала вона законом. Тепер грозить, що не підніме і змусить легіслаторів починати нову сесію без перерви й відпочинку. Така розгравка між ексекутивом і законодавчою владою нікому не доводилася і не підносилася престижу Конгресові. Вія і так у славіній сесії «криві качки» («лейм дак») після листопадних виборів, бо всі ті численні конгресмени, що програли, тільки пасивно допосуюють до кінця, з заінтересуванням в шуканні нових посад, а не в законодавчій діяльності: зрештою, не мусять дбати для ока виборця про свій конгресовий рекорд, бо чи виборці вже й так дали своє довіря іншим.

І так, з одними членами в безділлі, а іншими в активній обструкції і безконечній балаканині Конгрес працює гарячково вечорами і неділями, старається вийти з гонором з ситуації. Президентів посилюють десятки маловажних ухвал до підпису, а важніші застрягають у комісіях, вирішуються непереконливими компромісами або передаються новому Конгресові. Обурення на старій традиції сесії «криві качки» та безконтрольного права філібастування розстуга на Капітолій. А коли під час традиційного прощального засідання провідників обох палат величали уопіх 91-го Конгресу, чимало членів його виявляло голосно своє розчарування і навіть особистий стид за авес цей неповажний вертеп.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Аполітарій Осадца

МОЛОДЬ — МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

(Думки на Різдо)

Хочу торкнутися питання, про яке ми, українці — католики, часто чуємо в проповідях наших отців парохів та в зверненнях наших Владик, яке, однак, як те біблійне зерно, падає на камінь і не запусає коріння серед мирян.

Хочу торкнутися питання про зростаючий до катастрофічних меж брак священників, який в прямій лінії пов'язаний з майбутнім нашої Церкви.

Скільки разів, кинувши оком на третю сторінку «Свободи», бачу сумне оголошення про смерть священника (а це трапляється останніми часами досить часто). Це питання наповнює мене турбуванням до такої міри, що я ризикую поставити його під увагу наших громадян, а зокрема наших молоді.

Здається, настав час (а десять років може бути запізно), коли наші світські організації, особливо молоді, як СУМА, Пласт та студентські організації, мусять прийняти в цьому напрямі з допомогою наших священників та скаржків. Вони мусять поведсти серед молоді, що гуртується в їх рядах та серед їх батьків акцію в напрямі освідомлення ролі й завдання священника взагалі, а українського священника зокрема, з особливим підкресленням ролі, яку український священник відіграв в історії українського народу в минулому і які великі завдання чекають на нього в майбутньому, як служителя Божого та українського народу.

Такого роду акція повинна початися по всіх місцях поселення українців у великому світі, зокрема в ЗСА, де брж священників починає набирати загрозливих для нормального існування нашої Церкви форм.

Сучасна молодь шукає визволення від матеріальних пуг, що зв'язували уми й серця генерації її батьків.

Сучасна молодь, задивлена в ідеали любови й миру на землі, різним, дуже часто під впливом демагогів звичних, способами старається демонструвати ці ідеали.

Сучасна українська молодь — здорова молодь. Вони по-своєму підходять до проблем, близьких українському серцю, дуже часто не годяться з своїми батьками, однак вже неодноразово дає докази своєї духовної зрілості.

Сучасна українська молодь, згуртована в своїх організаціях, що їх вже згадав, плекає й розвиває культуру, мистецтво й традицію свого народу, вона по-своєму

племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

Здається, що найбільше циро вірять в успіх останнього Конгресу індіанці з племені Таос Пуебло: Конгрес ухвалив, а Президент підписав закон — гарний різдвяний подарунок: племені призначено власність на 48 тисяч акрів землі довкола їх святого «Сильного озера» в Нью Мексико.

розвиває свою самостійну громадсько-політичну думку. Сучасна українська молодь поволі перебирає на свої плечі ще один тягар, здається мені найтяжчий та найважливий, а саме — майбутнє української Католицької Церкви, як її члени миряни в загальному та як її духовні провідники — священники та єпископи зокрема й передусім.

Чи може юнак, щиро захоплений ідеалами всеолської любови й миру взагалі та любови до свого народу зокрема, краще служити цим ідеалам, коли він, як український священник поєднає їх із всеобіймаючими ідеалами Христової віри і як духовий провідник поверненого йому стада, зацелюватиме ці ідеали в душі й серці своїх вірних.

Подумає про це, українська молодь, бо час про це думати вже пізній, дай, Боже, щоб не був запізній.

Нема сумніву, що в цьому мусять допомогти батьки (чи то індивідуально, чи як старші виховники молодісних організацій), та тільки дорогою відповідного освідомлення та заохоти.

Рішення мусять бути за юнаком. Найшляхетніша дорога священника, яку молода людина може вибрати, не легка. Вона вимагає жертв, а то й жертви життя. Історія українського священства, особливо новітня історія, переповнена прикладами любови до Бога та України.

Пригадує, пригадує, дорогої Федюно! Як же забути таку незабутню картинку, як «підпалання» святочного числа газети, яке щойно очисило з-під фотомашини і ще пахло друкарською фарбою?.. А крик аполітарій, як цеговий зичай вель, перетлилий традиційну чарку й закуски пісним оселедем, та як аварили коледжу, то й до Волоскої церкви було чути! Звичайно, в цій черемонії брали також участь друкарі, жидівського роду, зокрема пригадується наш земляк-волинський, пан Волес, що перешов професійний та фаховий перевикін з друкарів Почаївської Лаври. Він знає прекрасну українську літературну мову, говорить без лавієського «акценту», а що має також «арійський» вигляд, то це, мабуть, допомогло йому пережити гітлерівське лихоліття.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

З НАШИХ БУДНІВ

ЛВІВСЬКИЙ СПОМІН

Чесне і поважне діло очинили колеги-друкарі, що ашанували на сторінках «Свободи» заслуженого майстра друкарської праці, п. Івана Книша, хоч і, мені здається, зробили йому миловоли незаслужену кримину, назвавши його «сенйором». Бо шановний ювіляр, не зважаючи на круглу шістдесятку, є собі мужичком в новому розквіті сил, здоров'я та багаторості, і на сеньйора аж ніяк не виглядає (див. фото в «Свободі»!).

При цій нагоді дозволяється згадати добрим словом ще й інших, вправді вже нечисленних представників старої друкарської гвардії, таких, як пан Мушка, пан Сарказман, брати Пурі чи наш знаменитий метранпаж з друкарні Веднарського, п. Дмитро Кондратів. Може й мені самому не прийшло б на думку згадати і з цього святокового фейлетону, якби не лист колеги-журналіста з далеких «відсидки», земляка Федя Триндик, знаючого колись фейлетоніста шовіністичного «Новий Час» у Львові. Кожен передостанній лист дорожого Федя сповнений глибокого сентименту й меланхолійного жалю до туги за давніми «добрими» часами... Кожен вістун починається з нього жвавою питанням: «А чи ти пам'ятаєш?.. Чи ти пригадуєш?..»

«Чи пам'ятаєш?..» — ніше колега Триндик, — як то ми не раз мали цілу ніч, до білих домітків, багатосторінкове, різьблене число, «Нового Часу» і як слава його потім підпала?.. Чи пригадуєш наших друкарів — дядо Кондратева, Івана Пурі, Гриця Зарембу, Шену, Шермана, Волеса?..»

Пригадує, пригадує, дорогої Федюно! Як же забути таку незабутню картинку, як «підпалання» святочного числа газети, яке щойно очисило з-під фотомашини і ще пахло друкарською фарбою?.. А крик аполітарій, як цеговий зичай вель, перетлилий традиційну чарку й закуски пісним оселедем, та як аварили коледжу, то й до Волоскої церкви було чути! Звичайно, в цій черемонії брали також участь друкарі, жидівського роду, зокрема пригадується наш земляк-волинський, пан Волес, що перешов професійний та фаховий перевикін з друкарів Почаївської Лаври. Він знає прекрасну українську літературну мову, говорить без лавієського «акценту», а що має також «арійський» вигляд, то це, мабуть, допомогло йому пережити гітлерівське лихоліття.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкарі можуть надати дуже факто надрукувати таку книжку, алеж вони її не пишуть! Це наше діло і наш обов'язок, шановні колеги, члени СУЖА, може навіть так само важливий, як улаштування Валу Української Преси.

Ось виходять у нас, славити Бога, товсти, регіональні збірники, вже не тільки обласні чи повітові, але й зронки того чи іншого села, а чомусь нікому з журналістів-регіоналістів не пришло на думку написати хоч би короткий нарис історії українського друкарства за останні 50 років... Наші друзі-друкар

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5029 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

В УКРАЇНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ПРОТИРЕЛІГІЙНИЙ ТЕРОР І РЕПРЕСІЇ

(Закінчення зі стор. 1-01)
побив його у приватному домі.
19 серпня 1968 р. у с. Градівці дільничий міліціонер хотів заарештувати о. Петра Пірижика, але люди його оборонили.
Восени 1968 р. в Городенському р-ні на Львівщині, до кількох церков було завезено зерно, полу, шугу, цукор, але завжди люди викидали ці речі з церков. В деяких селах (напр. в с. Милатині) відбулися страйки. Багато людей поштрафували по 30-50 крб. (приблизно місячна платня).
Подібні події відбувалися в тому ж році також в Івано-Франківській області. У Тисменичці мешканці стали в обороні церкви, яку мали нищити. Люди прогнали міліцію і 3 дні, закрившись в церкві, захищали її. За оборону церкви засудже-

дського, о. Миколи Володяка, о. В. Стернюка. Деякі в тому часі зроблено також обшуки у о. Миколи Грициляка і о. Петра Пірижика.
Під час обшуків забирали у священників все, що тільки могло мати відношення до релігії — священничий одяг, релігійні книжки, образи тощо.
З кінцем 1968 р. було заарештовано у Львові о. П. Городенського, а в Коломиї — о. Бахталовського. У січні 1969 р. заарештовано єпископа Василя Величківського.
Протягом цілого 1969 р. обшуки й допити греко-католицьких священників продовжувалися в цілій Західній Україні. Кілька разів обшуки були зроблені у о. Стернюка, о. Цегельського, о. Третяка (у нього забрали, між іншим, біблію старих видань), о. Смала, а також колишній чернець йосифіт, василіянок й інших. Крім цього обшукано о. Оришкевича (Олесько) і о. Чолія (Городок).
Про всі ці обшуки „Український Вісник" пише: „В селах каральні органи (міліція, прокуратура, КДБ) вели себе дуже брутально: здирали зі стін і топтали ногами образи, відбирали і дерли документи про духовну освіту тощо".
Засуджені на різні роки ув'язнення були єпископ В. Величківський, о. П. Городенський, о. Бахталовський.
Репресії проводяться також супроти деяких греко-католицьких священників, які під тиском були прийняті російське православ'я: із Святотроїцького собору у Львові виключено о. Ратича, а під постійним тиском знаходився о. Юрик.
В „Українському Віснику" опублікований також невідомий до тепер документ — заяву о. Григорія Антоновича Будзінського, яку він вивів 25 березня 1968 р. до генерального прокурора СРСР.
Отець Г. Будзінський, народжений в 1905 р., відомий визнаючи рішення т. зв. Львівського собору 1946 року, на якому насильно приєднано Українську Греко-Католицьку Церкву до російської православної. За цю відмову він був суджений військовим трибуналом 13 березня 1946 р., а згодом 15 травня 1957 р. Львівським обласним судом.
Отець Г. Будзінський у

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Д. М. Манісера: Жоден із закликів у справі жордані, що були надруковані в „Свободі" перед Різдвом, новим стилем та про які загалом в своєму листі, не був редакційний. Крім того, тільки заклик наших централів: СКВУ, УККА, КУК, ЗУАДК і, очевидно, УНСОЮ, „Свобода" друкує безкоштовно. Всі інші, виключно з місцевих Відділів згаданих централів, „Свобода" може друкувати тільки як платні оголошення.
ВШ. М. А. С., Чикаго: Ваш лист з 30-го грудня м. р. прийшов уже після того, як „Свобода" вийшла. Проф. Горак, „Чикаго" на 1971-й рік, уже було надруковано. Редакція, очевидно, здала собі справу із монументальними гіперболами в „Свободі" як постійно припадучою, що статті, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам редакції. Запевняємо Вас, що на цю саму тему ми віддамо місце також на головне „альтернативне" паре.
ВШ. Ф. С., Торонто: Дякуємо за дуже правильний і рішучий голос з актуальної справи. Очевидно, що Ваш голос, рідко надруковуємо, хоча на, про тему, у нас уже від кількох днів чуємо свої черги відповідний редакційний коментар.
ВШ. Н. К., Рочестер: Можливо Вас задовольняє, що „Свобода" і УНСОЮ нікому і в жодному разі не видають адрес своїх читачів і членів. Згідно з попередніми рішеннями, ми тільки один раз в році можемо своїм читачам та членам наших централів надіслати адреси наших централів: Українського Конгресового Комітету чи Злукиного Українського Американського Допомогового Комітету. Повторюємо: адрес наших читачів і членів ми нікому і в жодному разі не видаємо!
Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

ГУБЕРНАТОР КАЛІФОРНІЇ РОНАЛД РІГЕН РОЗПОЧАВ

свою другу чотирирічну каденцію урядування. Під час інавгураційної церемонії в столиці Каліфорнії, Сан-Франциско, губернатор сказав, що він зберігає соціальне забезпечення в стейті, яке вимагає великих витрат. Група молоді, з яких 100 осіб, виступала проти губернатора. Молодики носили транспаранти з такими написами, як „Визвольний фронт Убогих". Не дайте загинути бідним дітям! тощо. В Каліфорнії посилають тисячі „гіпсіків" та „бітників".

ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"

Увага! НЮ ПОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!
В п'ятницю, 8-го січня 1971 року в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 140-142 2-га Avenue, New York, N.Y. відбудуться
ДОПОВІДІ:
Голови Української Революційно-Демократичної Партії (УРДП)
Василя Ів. Гришкі
та його заступника
Федора С. Гасенна
на тему
„ВИЗВОЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ УРДП ТА ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ"
Після доповідей відповіди на запитання в дискусії. Запрошується широке Українське Громадянство на ці доповіді.
Початок о год. 7:30 вечора
ПРЕСОВО-ІНФОРМАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА ЦК УРДП

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
271 Shawmut Avenue, Boston, Mass. 02118
Щиро дякуємо нашим Шановним Клієнтам із нагоди СВЯТ РОЗДІВСТВА та бажаємо ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.
Зокрема дякуємо і щиро дякуємо всім тим, що допомогли перенестись на нове місце побуту і відвідали в шпиталі, або допомогли дружині з малими дітьми під час моєї несуттєвості, і всім тим, що співчували нам в цей час. Не маючи змоги відомити особисто, дякуємо Вас усіх.
ВОЛОДИМИР І ЕЛІСАВЕТА БАЧІНСЬКІ
з дітьми: **МАРТУСЬО І ВОЛОДИМИРКОМ**
389 West Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Подяка
З нагоди відзначення мого 80-ліття з дня народження і 55-ліття наукової, педагогічної, політичної, видавничої і суспільно-громадської праці в Рідному Краї і тут на еміграції — бажаю цією дорогою зложити найщирішу подяку всім, які причинилися до відзначування цього ювілею і влаштування Наукової Конференції, а зокрема Управі НТШ в ЗСА і ВШ. Дякую Вам.
В першу чергу складаю глибоку подяку Іх Блаженству Верховному Архископівському Кардиналові Кир Йосифові Сліпому за урочисте архієпископське благословення. Іх Екск. Кир Йосифові Шимонюку — за звання цього ювілею особисте участь в Науковій Конференції. Іх Екск. Кир Іванові Вучкові, обом Метрополітам Іх Екск. Кир Максимові Германюкові і Іх Екск. Кир Амвросію Сенішинюві та всім укр. кат. Єпископам ЗСА, Канади і Австралії — за надіслані привітання і благословення.
В дальшій черзі дякую Президентів і Генеральному Секретареві Головної Ради НТШ, всім Головам НТШ в ЗСА, Канаді, Європі і Австралії, українським установам і всім друзям, які особисто прибули і причинилися до відзначення цього ювілею. Всім щиро дякую.
Проф. Д-р **МИКОЛА ЧУБАТИЙ**
Вайкофф, Н. Дж.

Михайло Бачинський
Ділячись сумною втратою з Родиною і Знайомими, що для 28-го грудня 1970 р. відійшов від нас наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, БРАТ І ДІДУСЬ
М. п. МИХАЙЛО БАЧІНСЬКИЙ
народжений 17-го листопада, 1895 р. в Серафимівці, повіт Городенка, Зах. Україна, бувший УСС та учитель гімназій в Городенці і Зальцбургу.
ПОХОРОН відбувся 2-го січня 1971 р. о год. 2-45 по пол. з похоронного заведення Henry J. Bruck Funeral Home, 27 Smith Ave., Kingston, N.Y. 12401.
В глибокій смуті:
дружина: **ОЛЬГА**
син: **МАРКІАН** з дружиною **ДЖЕКІЛІНОЮ**
син: **АНДРІЙ** з дружиною **МАРТОЮ**
брати: **НИКОЛАЙ І ІВАН**
внуки: **СТЕФАН, ЛІЗА, ЛЬОБ, МИХАЙЛО І АННА-МАРІЯ**

В Сороковий день СМЕРТІ нашої Найдорожчої і Незабутньої **МАМИ І БАБУНІ**
М. п. АННИ СТЕБЕЛЬСЬКОЇ КОРНІЄНКО
буде відслужена
ЗАУПОКИНА СВ. ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ
в СУБОТУ, 9-го СІЧНЯ 1971 РОКУ о год. 8:30 рано в Українській Католицькій Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.
Син **МИРОН** з Родиною

В ДЕВ'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТІ нашої Найдорожчої **ДОНЕЧКИ**
М. п. НАДІЇ БОДНАР
будуть відправлені слідуєчі
СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ
в дні: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 і 14 СІЧНЯ 1971-р. в церкві СВ. МАРІЇ, ОЗОН ПАРК, Н. Дж.; в дні: 8 і 9 СІЧНЯ 1971 р. в церкві СВ. ДИМИТРИЯ, ТОРОНТО, Канада.
РОДИЧІ, БРАТ І РОДИНА

Український Музичний Інститут в Ньюарку, Н. Дж.
НЕДІЛЯ, 10-го СІЧНЯ 1971 РОКУ
3-тя год. по пол.
ДІТЯЧА ОПЕРА на 1 дію А. ФІЛІПЕНКА
„У ЗЕЛЕНОМУ САДУ"
а опісля
МАСКОВА ЗАБАВА для дітей
Зал Народного Дому 140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.
Участь бере також Світличка 28-го Відділу США

ST. ANDREW'S UKRAINIAN ORTHODOX CATHEDRAL
90-94 139 Street, Jamaica, N.Y. 11435
ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ ПІД ЧАС РІЗДВЯНИХ СВЯТ 1970-1971 Р. В КАТЕДРІ СВ. АП. АНДРЕЯ ПЕРВОЗВАННОГО Вселенської Патріархії
6 січня 1971. Среда. Навечері Різдва Христового. Святвечір. Суворий піст. Велике Повечері 6 г. веч.
7 січня. Четвер. Різдво Христове. Утренья. Божественна Літургія 10 г. рано
8 січня. П'ятниця. Собор Пресвятої Богородиці. Божественна Літургія 10 г. рано
9 січня. Субота. Св. Першомуч. Архид. Стефана. Божественна Літургія 10 г. рано
Всечісна Відправа 6 г. веч.
10 січня. Неділя. Божественна Літургія 10 г. рано
13 січня. Среда. Всечісна Відправа 6 г. веч.
14 січня. Четвер. Новий Рік. Св. Василя Великого. Божественна Літургія 10 г. рано
16 січня. Субота. Всечісна Відправа 6 г. веч.
17 січня. Неділя. Божественна Літургія 10 г. рано
18 січня. Понеділок. Навечері Богоявлення. Голода Кутя. Суворий піст. Божественна Літургія і Велике освячення води 10 г. рано
19 січня. Вівторок. Богоявлення. Хрещення Господнє. Юрдаи. Божественна Літургія і Велике освячення води 10 г. рано

ОСЕРЕДОК СУМА ім. Т. ШЕВЧЕНКА в БРУКЛІНІ, Н. Дж.
— влаштує —
МАЛАНЧИН ВЕЧІР
в суботу, 16-го січня 1971 року в Парохіальній залі Школи СВ. ДУХА North 5th Street, Brooklyn, N.Y.
ГРАС ОРКЕСТРА „МРІ" Початок 8:30 веч. Вступ \$3.50

ОДУМ — ФІЛІЯ НЮАРК, Н. Дж. — влаштує —
в суботу, 9-го січня 1971 року
ТРАДИЦІЙНИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР
в залі УНДому 140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.
ОРКЕСТРА В. БІЧКОВСЬКОГО Початок о год. 8:30 веч.
Столики просимо замовляти телеф. 375-1960

Забезпечити життя на богу

св. п. о. каноніка д-ра Теодора Богатюка на „ЦЕРКВУ В ПОТРЕБІ" зложили:

Д-р Богдан І	Володимир Пей	10.00
д-р Марія Гук	Іван Бурак	5.00
Іск. Осип І. Овчарів	Степан Грицик	5.00
Велю	Микола Годжак	5.00
Укр. Визвольний фронт, Сиракузи	Іван Коняльчук	5.00
Ярослав Івасюк	Володимир	5.00
Іван Івасюк	Мельничук	5.00
Іван Івасюк	Ілько Митдаль	5.00
Іван Івасюк	Михайло Микитин	5.00
Іван Івасюк	Степан Рекулук	5.00
Іван Івасюк	Іск. Лев Соснович	5.00
Іван Івасюк	Василь Фенчор	5.00
Іван Івасюк	Іван Шупник	5.00
Іван Івасюк	Олександр Шевчук	5.00

Разом 50.00 дол.

Забезпечити життя на богу нашої Дорогої Спати
М. п. АЛЕКСАНДРА КЛИМКА
зложили:
Григорій ВОЖИК з Дружиною 25.00 дол.
Іск. Володимир ЗАЗУЛЯК з Дружиною 25.00 дол.
Разом 50.00 дол.
на Українській Католицькій Університет в Римі.

Забезпечити життя на богу нашої Дорогої Спати
М. п. МИХАЙЛА КРАМАРЧУКА
складає 25.00 доларів на Фонд „Церква в Потребі"
Іск. Сирен І. Стефанівна БІДНАР

В половині січня появиться в розпродажу
ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ на 1971 рік
у Видавничій Братства Св. Андрея Первозванного в Чикаго. Обсяг прибл. 200 стор. Багато ілюстрацій! Ціна 2.50 дол.
На зміст складаються історичні та правні статті про патріархат, як також згадані в минулому і тепер за помістяться нашої Церкви; про церковні Братства, їх устав; становіще Української Католицької Церкви в різних країнах світу; постанови Архископівського Синоду; серія статей про молоді, Послання Верх. Архископа до молоді, матеріали з життя Парфії Св. Володимира й Ольги тощо.
Для кінгів і кольпаторів при замовленні понад 5 прим. дається 25% опусти.
Замовляти на адресу:
Bratstvo Sv. Andreja
2247 West Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622

Ню Брансвік, Бавнд Брук, Мелвіл, Н. Дж.
33-й ВІДДІЛ ООЧСУ — влаштує
НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

Субота, 16-го січня 1971 р.
Початок: год. 8-ма вечора в VFW BALLROOM
600 Washington Ave., Manville, N.J.
Оркестра Б. ГІРНЯКА

ВИБРАНІ ХОРИ ч. 1 БОГДАН МАРКІВ
Українські релігійні та патріотичні пісні на мішаний хор. Ціна 2.00 дол.
Замовляти в автора:
BOHDAN MARKIV
26 Pleasant St. Colchester, Conn. 06415

УКРАЇНСЬКИЙ ГЕРБ У СЕРЦІ РИМУ

(Закінчення зі стор. 1-01)

то орієнтовані на північ, а не на південь, у розкладі цього коло-сального будинку, — то підіймає на поверху, то сходив униз, завертаючи праворуч чи ліворуч так швидко, що я боявся загубитися серед того лабіринту.

— Тут буде гостиниця, щоб наші люди, які з часом приїжджають до Риму, мали де зійтися та замешкати. Тут господаритимуть наші Сестри...

Відомі зі своєї знаменитості кухні! — доповнила я, переконавшись у цьому за час кількадесятиго побуту на білому харчуванні у Коллеї при Українському Католицькому Університеті.

Від третього й четвертого поверху починається музей із 35-ма залами, куди перенесемо всі ті речі, які нам так щиро присилають люди з усього світу, — пояснював далі Блаженніший, а над ним, на п'ятому поверсі, мешкатимуть мистецтва, які відображатимуть чи малюватимуть образи, іконостаси тощо.

Велика тераса на п'ятому поверсі мусить заступити город чи подвір'я — немислимий у цій найдавнішій, найтіснішій частині Риму! — обсаджена по краях ще досі не востанок кущами і квітами.

Ми повернулися вниз, на перший поверх, де відомий коридор, що оббігає зсередини будинок, містяться одна попри одну, мешкальні кімнати з унітазами та йшими приладами, — ідеальна "Народна гостиниця", наче перенесена сюди з вул. Костюшки ч. 1 у Львові.

Я вже й не дуже заглядала у кімнати й у велику їдальню, побачивши таку велику й модерну кухню, бо найбільше цікавила мене сама церква. Проте, я пригадала собі ще одну важливу річ:

А чи немає тут якоїсь бібліотечки, де могли б відбуватися прилюдні сесії чи доповіді? — насмілюлася я запитати Блаженнішого, який наказав мені не перебивати йому думок і обчислень.

— Є, і навіть у дуже догідному місці! — відповів Блаженніший, відкриваючи двері у простору кімнату — залу, — Української громади, похитну, у Римі немає, але для принагідних сесій ця кімната аж надто догідна. Вона близько входу і біля самої церкви... — З цими словами ми ввійшли опинилися у церкві св. св. Сергія і Вакха.

Перше, що просто вдаряє людину, яка входить у цю церкву, — це чудовий, золотий образ — ікона Богородиці, вірна, побільшена копія чудотворної Матері Божої Журавинської, яка, — знову ж таки за "Вісником з Риму", — мала подібну долю до свого оригіналу на наших землях. Під час пожежі, в якій згоріло ціле село Журавині, і навіть дерев'яна церква, — чудотворна, нерукотворна ікона Богородиці залишилася непошкодженою, і її примістили у новій, змурованій на місці чуду, церкві.

Те саме сталося у Римі. Колишня велич українського "добра" — осідку київсько-талітських митрополитів і в Рафаїла Корсика, Сильвестра Сембратовича, Андрея Шенцякого та багатьох інших, як і тех іхніх амбасадорів-прокураторів, — зазнала зниклої долі: від вершин

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

ASST. FLOOR LADY
Floor lady asst., costume jewelry exp. in chain & beads.
(212) 254-0300, Mr. Hane

WANTED GIRLS & WOMEN
FULL & PART TIME. NO EXP. NEC. EXCITING FIELD.
Call 835-6162

COOK HOUSEWORKER
5 1/2 day wk., preferably live in, salary open. 2 adults, references.
(201) 561-3463, 6-7 p.m.

ЗАГАЛЬНА ДОМАШНЯ ПРАЦЯ
Від понеділка до п'ятниці, 9 раніо — 1 по пол.
Тел. ранком — (212) 679-6845

CLERKS
NICE WORK IF YOU CAN GET IT AND YOU CAN — WITH US

Especially if you are careful with figures, can file, and do all those little bits of everything that keep offices running.

You'll enjoy working in pleasant surroundings with a good salary and excellent benefits. FOR MORE INFORMATION, GIVE US A CALL AT:

(201) 271-9928 or 473-9928
N. J. BELL
TELEPHONE COMPANY
An equal opportunity employer

ПРАЦЯ
MALE

CARPENTERS — FRAMING CREWS
Apply at job site. Ask for Mike in Phillipsburg, of Rt. 22, behind McDonald's on Roseberry Ave. or call after 5 P.M.
(201) 297-9001

CRANE OPERATORS
MOBILE
Magnet & clam shell. Exp. nec. Excellent salary & fringe benefits. Blue Cross & Blue Shield & with Rider J. Apply in person or call
New Brunswick Iron & Metal Co.
241 Remsey Avenue
New Brunswick, N.J.
Call (201) 249-0984

ELECTRICIAN APPRENTICE
Experienced, full time. Must drive and have own car.
ABEY DISPLAY, INC.
33 U.S. Route No. 22
Hillsdale, N.J. (201) 923-9193
An equal opportunity employer

Започатковано підготовку для вшанування пам'яті композитора М. Леонтовича

Нью Йорк. — 3-го січня п. р. у Народному Домі відбулася нарада диригентів та адміністраторів хорів, Нью-Йоркської Метрополіт, в якій взяли участь: Б. Рак, М. Добуш, В. Завітневич, Р. Левачик, Л. Рейнгардт, Е. Камінський, П. Шварко, С. Вожаківський, які одноголосно ухвалили розпочати підготовку хорів до великого здвигу — магіфестації, не в промовах, а власними творами М. Леонтовича, присвяченої 50-тиліттю трагічної смерті композитора, яка має відбутися 12-го грудня 1971 року — в день народження його, що фактично припадає 13-го грудня.

Визначено для спільного виступу хорів пісні — "Ду-дарик" і "Шедрик". Пісні. Винні черешні; Ой, послав мене мати; Ой, горе тій чайці; Ой, з-за гори чорна хмара; Козака несуть; Ой, зіпшла зоря; Позволь мені жити; Гра в зайчика; На Русалчин Великдень; Мала мати одну дочку; Ой, у лісі при дорозі, — виконують окремі хори. Хори, які ще не зголосилися, можуть повідомити про свою співучість телефоном: (201) 371-5363 С. Вожаківського та (212) 898-7685 Б. Рака. Народою провадив заст. голови АДУК С. Вожаківський.

Вітаючи Верховного Архисписника з цим новим успіхом для прослави українського народу і церкви, — можна надіятися, що решту виконають, уже самі вірні, своїми пожертвами на зразок наших славних предків, чий імена саме тепер відновлюються у нашій історії. Дай, Боже, щоб уже на вказаних 1971 р. наші туристи могли гостювати у "Народній гостиниці" на площі Марії дель Монті у Римі.

ЗБОРИ ВІДПІВ УНІОЗУ

СУБОТА,
9-го СІЧНЯ 1971 р.

НЬОАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. СЧ, 371 Вдд., о год. 7:30 веч. у УНДомі, 140 Prospect Ave., Irvington, N. J. Прохання виплачувати вказані на зборах. Управу Вдд. на 1971 р. Стефанія Стефанюк, гол., В. Шпарко, заст., Ю. Варанюк фін. секр., Е. Грубський, заст., Леся Назарук, касир, К. Комісія: майор І. Тарнавський, гол., Людмила Музика і Клавдія Кіндзальська, члени. — Управа.

НЬОАРК, Н. Дж. Загальні збори 340 Вдд. Укр. Свагеліків о год. 8-й веч. в залі УСКерки при 745 Сонт 20 вул. На порядку: звіти управи і вибір нової на 1971 р. В зборах візьмуть участь гол. Окр. К-ту Юліан Варанюк і гол. радник Ст. Гавриш. — І. Товкан, гол.

КЛІФТОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва Укр. СЧ — 182 Вдд. о год. 1-й по пол. в Укр. Централі, 240 Гоне Аве., Пассейк, Н. Дж. На порядку: звіти і вибір управи на 1971 р. — Управа.

НЕДІЛЯ, 10-го СІЧНЯ 1971 р.
РОЧЕСТЕР, Н. Н. Місячні збори Т-ва Запор. СЧ — 387 Вдд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клубі. По зборах відбудеться "Виступиш Парти" та відчитання покаянних членів. — П. Дюба, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Н. Річні збори Т-ва Запор. СЧ — 192 Вдд. о год. 2-й по пол. в УНДомі, 331 Кінг вул. Простіться чл. прибути. — М. Кривка, предс., Я. Сенішин, пред.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338 Вдд. о год. 1-й по полудні в Укр. Залі на 2-й вул., 213 Скуммер Аве. На річних зборах перебрано ту саму Управу. Простіться вірні на збори. — П. Янковський, предс., М. Купч, секр.

ЛЕНКВУД, Огайо. Річні збори 108 Вдд. — В-ва св. Духа о год. 2-й по пол. в домі при 1591 Grace. На порядку: вибір управи на 1971 рік. Простіться чл. прибути на збори. — Управа.

ТОЛІДО, Огайо. Річні збори Б-ва св. о. Ніколая — 167 Вдд. о год. 2-й по пол. в залі св. Михаїла, 2824 Ле-Гріндж вул. На порядку: вибір управи на 1971 р. — М. Загорчани, пред., І. Вельган, секр.

ЛІТРОНТ, Мін. Місячні збори Б-ва св. І. Христителя — 292 Вдд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. Управа на 1971 р.: В. Терлецький, гол., І. Ващук, заст., О. Рудницький, рек. секр., П. Федик, секретар, М. Ціко, касир, М. Шенячич, оп. хворих, К. Комісія: П. Кісел, М. Калінич, Ю. Губ. Делег. до УНДому: М. Калінич, Т. Тимочко, І. Ващук.

КІТІВЛЕНД, Огайо. Річні збори Т-ва Соул — 336 Вдд. о год. 1-й по пол. в церковній залі св. Йосафата при 5720 Стейт Рд. На порядку: звіти управи і К. Комісії та вибір нової управи на 1971 р. Простіться чл. прибути. — В. Шмагло, предс., Г. Кісіль, секр.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, Па. Збори

Ціна: 15.00 дол. з пересилкою.
Замовлення і належність (тільки чеки або поштові перекази) слати до:

СВОВОДА
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07308

Real Estate
ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
будинки, бізнес або землю, звертайтеся до української фірми
GEMINI REAL ESTATE CO.
88 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

GLEN SPEY AREA
COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McKean
DAVIS R. CHANT
REALTORS
Eldred, N.Y. (914) 956-8426

a) Фарма, 95 акрів, 5000 фронт, зремодельований дм. Ціна \$60,000.
b) 85 акрів землі, чудовий красид, ставок, 3000 фронт.
c) 78 акрів землі, 7 акрів від Союзників, 2 акри озера, 1500 фронт.
d) 6 кімнатний дм, з огороженим, в чудовій околиці, 12 миль від Союзників. \$25,000.
STEPHEN OLEKSIW (Br.)
Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12444
Tel. 628-7692 або 687-9810

Телеф.: (201) 372-0468
ROSE-HILL MONUMENTS
184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111
S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУИ
ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОВНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД ВРУК, НЬО ДЖЕРЗІ.

GRANITE — MARBLE — BRONZE

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
В НАЙСТАРШІЙ ШАДНИЦІ КЛІВЛЕНДУ
WEST SIDE FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
ОСНОВАНА 1886
21510 Lorain Road, Cleveland, Ohio 44126

ФІЛІД:
Середмістя 345 Euclid Avenue
Парма 5839 Ridge Road
Українська Філія 2190 Professor Street
North Royalton 6465 Royalton Road
W. 25th Street 2025 W. 25th Street
Vermillion 4400 Liberty Avenue

- Тут Ваші гроші гарантовані високим резервовим фондом.
- Тут Ваші гроші забезпечені Державною Агенцією F.S.L.I.C. до \$20,000.
- Тут Ваші гроші одержують високі відсотки виплачувані чотири рази в рік, обраховувані щоденно від дня депозиту до дня виплати.
- Тут маєте великий вибір щадничих конт і сертифікатів.
- Тут можете легко падати через пошту — ми оплачуємо кошта пересилки.
- Тут знайдете одинокую велику фінансову установу, яка для підкреслення тісного зв'язку з українською громадою, формально називає свою філію "Ukrainian Office".
- Тут можете свої справи залагодити в українській мові.

ПЛАТИМО ВИСОКІ ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТІ

5% ЩАДНИЧІ СЕРТИФІКАТИ
5 1/4%
5 3/4%
6%
Відсотки на Діамантове Щадниче Конто — платне квартално.

МАЙНО: \$122,000,000

ТАРЗАН. Ч. 6489. Батузи отрують Тарзана й Дикого Кота

Ми, сотнику Дикий Кот, с на половині дороги почерз країну батузи. Буду щасливий, коли вона буде позаду нас, Тарзана! Ратом... Не стріляй, сотнику Дикий Кот! Спокійно! Доброго дня, батузи! За-тримайте ваші списи! Я — Тарзан, приятель великого вождя батузи Ваши! Тарзан? Ти говориш по-батузьки, але я, Гаго, ніколи не чув про тебе! Я, Гаго, не маю ніяких приятелів чужинців!

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
43 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York 10003
Зробити дарунок Вашому Сусідові-Американцю!
A HISTORY OF UKRAINE, by M. Hrushevsky, 1970. Ціна дол. 15.00.

Різне

Українське Виспелове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430 — має на прода-вта "Запорожжя". — Ціна \$1,895.

БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ПІСНЮВАННЯ НОВОГО РОКУ. ХРИСТОС РОДИВСЯ!

В дні 8 січня 1971 року — закрито.

VOCATIONAL GUIDE
Sisters of the Congregation of Mary
JOIN A CHANGING COMMUNITY IN A CHANGING CHURCH
Catholic young girls wishing to serve God in His poor & friendless are invited to join the Sisters of Reparation, who conduct a home for Feeble-minded Women (make home visitation; work among Exceptional Children; do catechetical work; nursing & maintain residence for business women & Ret. Homes for the Aged. Write: MOTHER M. GABRIEL, St. Zita's Villa, Monsey, N. Y. 19052

For Rent
ВІДНАЙМУ
ТРІ (3) УМІЄЛЬОВАНИ КІМНАТИ
1 або 2 студенткам, на 7 до 8 місяців. Добра ділянка. Низький рейт.
Тел.: (212) 439-7130

Funeral Directors
Theodore WOLNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заспокоєння
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1487
СОПІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похороном в БРОК, BROOKLYN, NEW YORK 1 OKOЛІЦЯХ
Контрольована температура. Модерна заплата до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
2844 Westchester Avenue
NEW YORK, N.Y. 10461
Tel.: 863-2475
Директор
НОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідус влаштування похоронів в каплицях, похоронів в коніях район міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ЦІПРА 1 ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555